

Gemeenteraad Nieuwkoop

datum 28 november 2023
uw brief/kenmerk
zaaknummer 299397
behandeld door Katy van Netten/Maud van der Salm/Isa Dassen
betreft Actualiseren Preventie- en Handhavingplan Alcohol gemeente Nieuwkoop
bijlage(n)

Beste raadsleden,

De Alcoholwet (verder: de Wet) schrijft in artikel 43a voor dat gemeenten een Preventie- en Handhavingplan Alcohol opstellen dat het beleid bevat voor zowel de preventie van alcoholgebruik onder jongeren, als de handhaving van de Wet. Hiermee wil de wetgever stimuleren dat gemeenten actief nadenken over en uitvoering geven aan het verbinden van de beleidsterreinen Volksgezondheid (voorlichting/educatie en bewustwording) en Openbare orde en Veiligheid (regelgeving en handhaving) als het gaat om alcoholpreventie.

De wettelijke basis in combinatie met veranderde wetgeving en reeds lopende (lokale en landelijke) initiatieven biedt aanleiding om het huidige *'Preventie- en Handhavingplan Drank- en Horecawet, oplegnotitie voor de beleidsuitvoering op basis van artikel 43a van de Drank- en Horecawet Gemeente Nieuwkoop'* dat opgesteld is in 2014, te actualiseren.

Gezien de tijd die gemoeid gaat met het realiseren van een dergelijk beleidsstuk, informeren wij met deze brief de raad over de start van het beleidsontwikkelingstraject. Dit schrijven geeft daarnaast ook inzicht in de uitgangspunten, planning, partners en communicatie (/participatie) -aspecten die betrekking hebben op de totstandkoming van een geactualiseerd Preventie- en Handhavingplan Alcohol (verder Preventie- en Handhavingplan).

Inleiding

Alcohol is een sociaal maatschappelijk geaccepteerd genotmiddel. In alle leeftijdsfasen brengt het drinken van alcohol gezondheidsrisico's mee. Gedurende de hersenontwikkeling van kinderen en jongvolwassenen tot het voorbeeldgedrag dat volwassenen aan kinderen laten zien. Daarnaast maken kinderen en jongeren een persoonlijke ontwikkeling door die ervoor zorgt of je meer of minder weerbaar bent en autonome keuzes kunt maken, ook met betrekking tot alcohol. Naast de gezondheidsrisico's die veroorzaakt worden door alcoholgebruik leidt het ook tot maatschappelijke kosten naar aanleiding van vroegtijdig overlijden, verkeersongevallen, ziekte, verslaving, kosten voor politie en justitie en problemen in de persoonlijke levenssfeer. Daarnaast heeft alcoholgebruik invloed op de leefbaarheid en veiligheid in de openbare ruimte.

De percentages voor alcoholgebruik in de verschillende leeftijdscategorieën in Nieuwkoop liggen hoger dan het gemiddelde in Hollands Midden en Nederland.¹ In de *'Gezondheidsnota 2021-2025, Een goed leven in Nieuwkoop'* en het daaruit voortgekomen Plan van aanpak alcohol (2021) wordt daarom aandacht besteed aan het voorkomen en terugdringen van

De wettelijke publicaties vindt u op overheid.nl. Abonneer u via www.overheid.nl/berichten-over-uw-buurt.

www.gemeentenuwkoop.nl, [hollandsmidden.nl](http://www.hollandsmidden.nl), [cijfers van de GGD](http://cijfers.van.de.ggd).

Bezoekadres:

Klant Contact Centrum, Teylersplein 1

2441 LE Nieuwveen

Telefoon:

14 0172 (geen netnummer nodig)

Postadres:

Postbus 1

2460 AA Ter Aar

info@nieuwkoop.nl

www.nieuwkoop.nl

Volg de gemeente op Facebook: <https://facebook.com/GemeenteNieuwkoop> of twitter: <https://twitter.com/gemnieuwkoop>

middelengebruik, waaronder alcohol, in Nieuwkoop. Ook de vast te stellen Preventieagenda (conform de wensen van het Coalitieakkoord) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)² vragen nadrukkelijk aandacht voor alcoholproblematiek.

Om het brede palet aan preventiemaatregelen actief met elkaar te verbinden, betreft het Preventie- en Handhavingsplan een aanvulling op lokale en landelijke initiatieven en campagnes zoals NIX18, IkPas en BOB daar kun je mee thuis komen.³ Het Preventie- en Handhavingsplan ziet nadrukkelijk op het voorkomen en tegengaan van problematisch alcoholgebruik bij jeugdigen onder de 18 jaar en jeugdigen van 18 tot 25 jaar en beantwoordt hiermee de toezegging in het gezondheidsbeleid over het ontwikkelen van preventiebeleid gericht op jeugd en ouders.

Uitgangspunten

De erkende aanpak van alcoholgebruik is altijd een resultaat van een combinatie van factoren. De persoon, zijn sociale omgeving, het aanbod van drank en het overheidsbeleid vormen samen een systeem dat uiteindelijk de keuze van de gebruiker bepaalt. Bij het opstellen van het Preventie- en Handhavingsplan hanteren we, net als in het huidige plan, drie beleidspijlers. Het betreft (1) educatie, (2) regelgeving en (3) handhaving. De pijlers staan deels op zichzelf maar overlappen elkaar ook. Juist in de overlap is het integrale preventiebeleid terug te zien.

Met inachtneming van de drie pijlers wil het college bij het opstellen van het Preventie- en Handhavingsplan de volgende uitgangspunten hanteren:

- De regie voor het gemeentelijke alcohol(preventie)beleid ligt bij de gemeente. De raad heeft een kaderstellende en controlerende rol. Het college van burgemeester en wethouders geven hier invulling aan door deze taak uit te voeren binnen de door de raad gestelde kaders.
- Het tegengaan van schadelijk alcoholgebruik is een gezamenlijke bestuurlijke verantwoordelijkheid. Vanuit verschillende portefeuilles zoals gezondheid, onderwijs, economie en recreatie, sport en openbare orde en veiligheid ligt er een verantwoordelijkheid.
- We zetten in op een integrale aanpak. De focus richt zich niet alleen op individuen maar nadrukkelijk ook op hun omgeving zoals ouders/verzorgers, scholen, paracommercie, winkels en evenementen.
- We bouwen voort op bestaande lokale en landelijke (preventieve) maatregelen zoals opgenomen in het nationale Preventieakkoord, de gemeentelijke preventieagenda, het gemeentelijke gezondheidsbeleid en de landelijke campagnes zoals Nix18, IkPas en de BOB-campagne.
- Het college en de burgemeester zijn (mede) verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van de Alcoholwet.⁴

Planning

Om structuur te geven aan het proces van beleidsontwikkeling is het traject verdeeld in diverse fases. De verschillende fases worden hieronder weergegeven en toegelicht. Er is onderscheid gemaakt in vier fases: (1) 'Opstart', (2) 'Inventarisatie en evaluatie', (3) 'Consultatie' en (4) 'Uitwerking en vaststelling'.

Fases	Toelichting	Planning
1. Opstart	Tijdens de opstartfase wordt door middel van deze raadsbrief, de basis gelegd voor het proces van beleidsontwikkeling. Resultaat: Raadsinformatiebrief.	November 2023
2. Inventarisatie en evaluatie	Het college evalueert het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol uit 2014 in samenhang met de actuele GGD-cijfers en de lokale en landelijke maatregelen en initiatieven. Dit gebeurt o.a.	December 2023 - februari 2024

² Met het GALA bouwen partijen gezamenlijk aan een stevig fundament voor een lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en de sociale basis.

³ www.magikweerrijden.nl, [Home - IkPas](http://Home-IkPas.nl) en BOB, Daar kun je mee thuis komen en www.NIX18.nl

⁴ Voor bovengemeentelijke effecten zoals de verkoop van alcohol online, prijsacties bij de verkoop van alcohol e.d. betreft het een gedeelde bevoegdheid met de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA).

	<p>met diverse partners (zie kopje 'Partners' hieronder). Daarnaast wordt de input gebruikt die verkregen is tijdens de raadsinformatieavond van 23 maart jl. (in het kader van de brede Preventieagenda). Bij deze informatiebijeenkomst stond één van de deelsessies in het teken van middelengebruik. De hierin besproken aandachtspunten vormen eveneens input voor het op te stellen Preventie- en Handhavingsplan.</p> <p>Op basis van de inventarisatie en evaluatie brengt het college de uitgangssituatie voor het nieuwe Preventie- en Handhavingsplan in kaart. Dit krijgt vorm in een 'praatplaat'/infographic en bevat o.a. (verwerkte) evaluatiepunten en voorgestelde doelen</p> <p>Resultaat: Evaluatie van het huidige beleid en uitgangssituatie voor het nieuwe beleid (in de vorm van een 'praatplaat'/infographic).</p>	
<p>3. Consultatie</p>	<p>Op basis van de evaluatie uit fase 2 vindt een consultatieronde plaats, bijvoorbeeld door middel van een digitale vragenlijst, met o.a. partners (zie kopje 'partners'), inwoners en de raad. De opgestelde 'praatplaat'/infographic dient hierbij als uitgangspunt.</p> <p>Resultaat: speerpunten voor de aanpak van (problematisch) alcoholgebruik en (meetbare) doelen voor de nieuwe beleidsperiode.</p>	<p>Februari – april 2024</p>
<p>4. Uitwerking en vaststelling</p>	<p>Op basis van de uitkomsten uit fase 2 en 3 wordt het Preventie- en Handhavingsplan uitgewerkt. Er wordt gestreefd naar een compact document dat goed vertaalbaar is in (meetbare) doelstellingen en acties/maatregelen.</p> <p>Zodra er een (gedegen) concept Preventie- en Handhavingsplan uitgewerkt is, start de definitieve afstemming met o.a. diverse partners (zie kopje 'partners').</p> <p>Raadsvoorstel ter vaststelling van het Preventie- en Handhavingsplan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vergadering college • Vergadering(en) raad <p>Resultaat: een door de raad vastgesteld Preventie- en Handhavingsplan.</p>	<p>April - mei 2024</p> <p>Juni - juli 2024</p> <p>September - november 2024</p>

Partners

Het opstellen van alcoholpreventiebeleid en de uitvoering ervan doen we niet alleen. Hiervoor benaderen we verschillende partners die in meer en mindere mate bijdragen kunnen leveren. Partners zijn in dit geval zowel interne afdelingen van de gemeentelijke organisatie als de externe (veiligheid)partners. Hieronder (een niet uitputtende) opsomming van de verschillende externe partners:

- Politie;
- Halt
- Brijder verslavingszorg
- GGD
- Jeugd en gezinsteam (JGT)
- Jongerenwerk
- Ashram college Nieuwkoop;
- Horeca, supermarkten, slijterijen e.d.;
- (Sport)verenigingen;
- Organisatoren van (grotere) evenementen/tentfeesten.

Communicatie (participatie)

Hieronder wordt geschetst op welke manier de gemeenteraad, vanuit zijn kaderstellende en controlerende rol en de inwoners/omgeving van de jongeren betreft bij het actualiseren van het Preventie- en Handhavingsplan.

Gemeenteraad

Ter voorbereiding van de lokale Preventieagenda heeft er op 23 maart jl. (reeds) een informatieavond plaatsgevonden waarbij één van de deelsessies in het teken stond van middelengebruik, waaronder ook alcohol, door Nieuwkoopse jongeren. Gelet op de recente datum van deze bijeenkomst en het gegeven dat het Preventie- en Handhavingsplan een afgeleide is van de (aankomende) Preventieagenda, is er geen directe aanleiding om nogmaals een 'input-sessie' met de raad te organiseren. De door de raad bepaalde speer-/aandachtspunten worden, evenals voor de Preventieagenda, ook als uitgangspunt gehanteerd bij de uitwerking van het Preventie- en Handhavingsplan. Dit betekent overigens niet dat er gedurende het traject van beleidsontwikkeling op geen enkele wijze interactie met de raad plaatsvindt. Gaandeweg het traject wordt de raad op de hoogte gehouden van de voortgang en wordt gekeken naar passende momenten en/of manieren om de raad bij de beleidsontwikkelingen te betrekken. Bijvoorbeeld door middel van een korte digitale vragenlijst.

Inwoners

Op basis van de opgesomde uitgangspunten is het betrekken van de omgeving van de individu en/of de jongeren van belang. Daarnaast is de inbreng van inwoners een verrijking voor de beeldvorming van de betrokken partijen en draagt dit bij aan een betere relatie met de gemeente. Hiervoor maakt het college in beginsel gebruik van de cijfers die beschikbaar worden gesteld door de GGD. Via de website www.eengezonderhollandsmidden.nl is informatie beschikbaar over o.a. het gebruik van genotsmiddelen waaronder alcohol, in de verschillende leeftijdscategorieën.

Daarnaast wordt gekeken naar andere manieren om inwoners van Nieuwkoop te betrekken, bijvoorbeeld door het vrijgeven van de 'praatplaat'/infographic en/of een digitale vragenlijst. Het doel is het informeren van inwoners over de (eerste) uitkomsten van de inventarisatie en evaluatie en hen in de gelegenheid stellen hierop te reflecteren. Men wordt gevraagd of het geschetste beeld al dan niet herkend wordt en welke rol zij voor de gemeente zien. Ook wordt aandacht besteed aan het onderzoeken of inwoners voldoende bekend zijn met hoe en waar zij terecht kunnen met signalen, klachten, meldingen e.d. Essentie van deze consultatiegelegenheden is dat het tegengaan van problematisch alcoholgebruik niet alleen iets is van de overheid, maar dat de omgeving ook een belangrijke factor is (samen doen).

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

Nicolette Caspers
Gemeentesecretaris

Robbert-Jan van Duijn
Burgemeester